

Anders Eriksson

Begäran om utlämnande av allmänna handlingar

Bakgrund

Passagerarfartyget Estonia sjönk i Östersjön den 28 september 1994. I enlighet med en överenskommelse mellan statsministrarna i Estland, Finland och Sverige bildades en internationell haverikommission (JAIC) för att utreda händelsen. JAIC publicerade sin rapport i slutet av 1997.

En dokumentärfilm publicerades den 28 september 2020. I filmen påvisades ett hål på styrbordssidan av Estonias skrov som inte tidigare dokumenterats. Till följd av dessa uppgifter initierade Estlands haverikommission en preliminär bedömning i syfte att värdera de nya uppgifterna och bedöma behovet av kompletterande utredningsåtgärder. Efter en begäran från den estniska haverikommissionen beslutade haverikommissionerna i Finland och Sverige att bistå den estniska myndigheten.

Samarbetet mellan de tre myndigheterna sker i de former som föreskrivs i IMO-koden för utredning av olyckor till sjöss och EU-direktivet 2009/18/EG. För svenskt vidkommande finns även bestämmelser i lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och i förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor.

En av de åtgärder som haverikommissionerna har inlett är att intervjua överlevande från olyckan och i viss mån även andra vittnen. Statens haverikommission har för sin del intervjuat personer i Sverige och intervjuerna har dokumenterats på ljudfiler. Avsikten är att efter analys av materialet publicera relevanta delar av de uppgifter som framkommit.

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (TF) har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 9 eller 10 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet. Av 9 § framgår att en handling anses inkommen till en myndighet, när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. Enligt 10 § anses en handling upprättad hos en myndighet, när den har expedierats. En handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hör har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hör till visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

Ärendet

Anders Eriksson, som är en av de överlevande från Estoniakatastrofen, har begärt att få ta del av den skriftliga dokumentationen från den intervju som genomfördes med honom samt att få en kopia på den bandupptagning som gjordes under intervjun.

Bedömning

Intervjun med Anders Eriksson har inte dokumenterats i skrift. Däremot finns en ljudfil från intervjun.

De ljudfiler som utgör dokumentation av intervjuer med överlevande och andra vittnen utgör arbetsmaterial i ett pågående ärende och de har inte expedierats. Eftersom ärendet heller inte har slutbehandlats utgör ljudfilerna inte allmänna handlingar.

Begäran om att lämna ut en av ljudfilerna ska därför avslås.

Beslut

Statens haverikommission avslår Anders Erikssons begäran att få ta del av en ljudfil med en av de intervjuer haverikommissionen har genomfört i ärendet som rör förlisningen av MS Estonia. Den begärda handlingarna ska inte lämnas ut.

Hur man överklagar

Haverikommissionens beslut kan överklagas. Ett överklagande ska vara skriftligt och ska ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring man vill ha av beslutet. Ett överklagande ska ha kommit in till Statens haverikommission inom tre veckor från det att klaganden fick del av detta beslut. Ett överklagande ska ställas till Kammarrätten i Stockholm men skickas till Statens haverikommission, Box 6014, 102 31 Stockholm.

Jonas Bäckstrand
Utredningsordförande